

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ DOM

LIST ZA LJUDSKO PROSVETO

XX. 1928.

DECEMBER

Posamezna številka velja 1 Din.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina v letu 1929 dvanajst (12) dinarjev. — Za Italijo 7 Lir, Avstrijo 2 in pol Šilinga, za Ameriko 0.40 Dol. Za druge države vrednost 20 Din. — Naslov: »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6/I. — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Za novo leto.

Kar smo mogli, smo storili. List je izhajal redno vsak mesec in je bil najcenejši slovenski mesečnik. Po vsebini seveda še ni tak, kot bi moral biti. Kadar otrok prav močno raste, je tudi bolj bled. Hočemo pa, da postane list tudi po vsebini bogat in po obsegu obilen. Če nam boste pomagali, bo tudi tak.

Naročnina v prihodnjem letu bo za vse enaka:

12 Din.

Ni nam pa mogoče, da bi dovolili četrtna plačila, ker imamo pri poštni hranilnici prevelike stroške, če nam kdo štirikrat na leto pošlje po 3 Din. Zato prosimo, da nam pošljete vso naročnino naenkrat; le prav revnim lahko dovolimo, da pošljejo najmanj polletno naročnino. Prosimo tudi, da še v decembru pošljete naročnino, ker bomo mogli odslej le tistim pošiljati list, ki ga že vnaprej plačajo.

Prepričani smo, da boste pridobili tudi kakega novega naročnika med kmetskimi fanti in dekletji, ki se jim bo »Naš dom« prihodnje leto še v večji meri posvetil.

Pri tej priliki vas tudi opozarjamo, da si naročite Slomškovo sliko. Kdor si naroči Slomškovo sliko in pošlje po priloženi položnici Din 23.50, dobi sliko in

„Naš dom“ vse leto 1929. zastonj.

Ta ugodnost velja seveda le za tiste, ki si bodo zdaj naročili slike in poslali denar; ne pa za one, ki so si že prej kupili sliko.

Prav tako pa dobi zastonj Slomškovo sliko, kdor nam pridobi štiri nove naročnike in za nje skupno pošlje naročnino za vse leto, zraven pa omeni, da mu naj pošljemo obljubljeno sliko.

K sklepu se zahvaljujemo vsem fantom in dekletom, ki so nam pomagali, da se je število naročnikov v tem letu tako zelo pomnožilo, da razen nabožnih listov noben slovenski mesečnik ne izhaja v takem številu. Prosimo vas tudi, da nam odpustite vse zamere, če so bile kake, ker morda nismo mogli vsakemu ustreči, kakor bi bilo prav.

Bog nam daj svoj božični mir in zadovoljstvo, za novo leto pa obilo blagoslova in uspeha!

Uredništvo in uprava.

Urednikova pošta. Alojz Janžekovič: »Na dan vseh svetih« je ganljiva črtica. Škoda, da je niste poslali že za novembersko številko! Zdaj seve noben list ne prinaša več takih prigodnostnih črtic. Bi bilo treba počakati do prihodnjega leta. Lepo pozdravljeni. — Ivan Zabukovnik, Dobrič: Vaša zgodovinska črtica je prav zanimiva. Prosim Vas, sporočite, iz katerih virov ste jo izvedeli.

OB DESETLETNICI DRŽAVE.

(Dr. J. Jeraj.)

1. decembra je poteklo deset let, odkar smo Slovenci, Hrvati in Srbi skupaj v eni državi. Obletnico desetletja državnega sožitja obhajamo z mešanimi čustvi. Godi se nam kakor zakoncem, ki sta s polnimi čustvi hrepenenja in razkošnimi nadami prihodnje sreče sklepala zakon, a po kratkem skupnem bivanju okusila trpko resničnost vsakdanjih skrbi in težav družinskega življenja. Težave in skrbi desetletnega državnega sožitja s Hrvati in Srbi so tudi nam v marsičem ohladile začetni zanos in iztreznile kipeče navdušenje srca. Ob desetletnici čutimo vso težo skupnega življenja v skupni državi. A kakor bi bilo napačno, če bi se mlada zakonca radi težav in bojov, ki so vedno združeni z družinskim življenjem, razdružila, tako bi bilo tudi popolnoma napačno, ako bi Slovenci, Hrvati in Srbi radi malenkostnih težkoč pri zidanju skupnega državnega ognjišča malodušno klonili in zdvajali nad svojo državo.

Treba, da se **iztreznimo** kakor zakonca in si ustvarimo resničen (realen) pojm o državi.

Njuni Veličanstvi kralj Aleksander I., junaki in ljubljeni vladar Srbov, Hrvatov in Slovencev, in kraljica Marija na svoj poročni dan.

Kaj je država?

Država je skupnost sorodnih družin, ki so se združile v višjo zvezo, da si medsebojno pomagajo v borbi življenja. Ena družina, sama naše navezana, ne more v življenju izhajati. Mala družinica se ne more braniti pred krvoločnim sovražnikom, ne more zaščititi svoje posesti pred zemljelačnim sosedom. Tudi gospodarsko ne more sama záse obstojati, ker ne more sama graditi cest, mostov, železnic za medsebojno iz-

Nj. Vel. kralj Aleksander.

Nj. Vel. kraljica Marija.

Nj. Vis. prestolonaslednik Peter.

menjavanje blaga. Seveda tudi vzgoja in izobrazba otrok zahtevata ustanovitve dragocenih šol, ki jih ne zmore posamezna družina. Tako vse dejansko življenje silí posamezne družine, da sklepajo državno zvezo med seboj.

A ne samo **praktične potrebe** (skupna obramba in gospodarske koristi), **tudi srce silí družine**, da stopajo v državno zvezo. Kakor srce in medsebojna ljubezen nagibljeta ženina in nevesto, da skleneta življenjsko zvezo v družini, tako si želijo sorodne narodne družine skupnega življenja

v eni državi tudi iz srčnih potreb. Isti narodni vzori, isti jezik, iste narodne pesmi, isti narodni običaji in oboževanje istih narodnih junakov jih vabijo, da iz narodne skupnosti napravijo državno skupnost. Državna skupnost šele ustvari v a r n o z a v e t i š č e narodnemu jeziku, umetnosti, narodnim običajem in vzorom.

Praktične potrebe in srce ustvarjajo državo, a **voditi jo mora hladen razum**. Hladen razum pa nam pravi, da sta steber države močna oblast pri voditeljih in pridne roke pri državljanih.

Močna oblast.

Kakor ni družine brez skrbnega gospodarja, tako ni države brez državnega gospodarja, kralja. Kar je **oče v družini, to je kralj v državi**. Če skrbnega družinskega očeta vsi družinski člani pri gospodarstvu podpirajo, ga ubogajo in izpolnjujejo njegova navodila, potem процvita družina in gospodarstvo. Družinska posest raste in se množi, družinskim članom se dobro godi, ker je hrane in denarja v izobilju, srca se radujejo, ker vlada medsebojna sloga.

Tako je tudi v državi. Če državljanji kralja podpirajo pri njegovem delu za domovino, če radi izpolnjujejo pravične državne zakone, plačujejo pravične davke, potem raste in процvita država. Država je tudi močna, ker je edina. Pred njo imajo sosedje spoštovanje, zemljelačni sovražniki pa se je boje.

Če torej hočemo imeti močno državo, se moramo pokoravati oblasti, kralju in njegovim pomočnikom, ministrom in uradnikom.

Dr. Anton Korošec, voditelj Slovencev. Nikdar še doslej noben Slovenec ni dosegel take oblasti in časti kot dr. Korošec. Vodil je slovenski in jugoslovanski rod v najtežjih in največjih dneh naše zgodovine.

Pridne roke.

Za trdno in srečno državo je potrebna ne samo močna oblast, temveč tudi **pridne roke** državljanov. Premalo je, če družinski člani samo spoštujejo hišnega gospodarja. Treba je, da **tudi delajo** za skupni blagor. Pridne roke družinskih udov zgradijo ponosne bele domove, napolnijo hleve z rejeno živino in žitnice s klenim zrnem, mize pa z belim kruhom.

Tako je tudi v državi. **Državljanji** napravijo državo bogato in srečno, ne pa država državljanov. Država ima toliko blagostanja, kolikor ima

pridnih in delavnih državljanov. Državna oblast lahko samo podpira držav-

Rudolf Maister — pesnik Vojanov, častni adjutant Nj. Vel. kralja, divizijski general, junaški osvoboditelj Maribora, branitelj naše severne meje.

ljane pri delu za gospodarske dobrine, gospodarske dobrine in svojo srečo pa si ustvarjajo državljani **predvsem sami** in država je taka, kakor so državljani. Če je večina državljanov delavna, poštena in izobražena, potem ni mogoče, da bi taki državljani imeli dalje časa korumpirano oblast (vlado). Zato ima vsak narod tako oblast, kakor jo zasluži. Če ima kaka država vedno slabe vlade, je to dokaz, da so tudi državljani za nič.

Ako torej ob desetletnici naše narodne države zdvajamo nad svojo državo in obupujemo nad njeno bodočnostjo, potem vsi dvomljivci sami sebe vprašajmo, če smo imeli pravi pojem o državi. Vprašajmo se, ali smo se zavedali tega, da država ni dar od zgoraj, temveč **plod resnega in vztrajnega dela** ter potrpežljivega življenja za skupnost. Ko se bomo tega zavedli, bomo veselo zagrabili plug in motiko ter zaorali široke, upanja polne brazde v našo državno bodočnost.

ROPARSKI POGLAVAR.

(Povest. Po Jos. Eckerskornu. Z dovoljenjem »Missionsdruckerei, Kaldenkirchen, Rhld.«)

(Konec.)

Spokornik je umolknil, Ris je gledal pred se in čudno svetla se mu je zazdela brleča svetiljka. Ali ni tudi on prišel na pot v Damask?

Kakor da bi bil Spokornik videl misli Risove, je dejal:

»Ris! Milost božja te bo našla . . .«

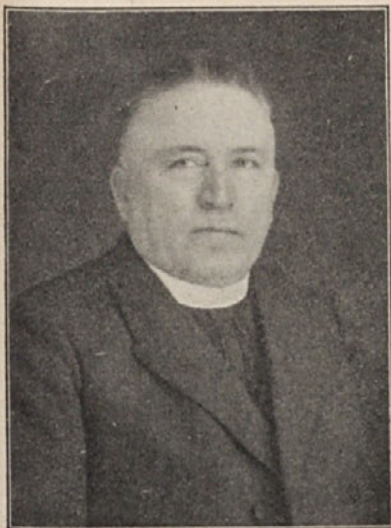
Pokazal mu je pot iz divje samote in šel pol dneva z njim ter se poslovil:

»Glej, jaz sem našel mir. Molil bom tudi zate, Ris!«

Milost božja trka . . .

Po isti poti se je Ris vračal in prišel v Sučo, kjer so ga čakali mogočni člani tajnega društva »Dol s Kristusom«, v skriti dvorani, da jim poroča. In kako so bili razočarani!

»Prava sramota je to za nas!« je Ris končal svoje poročilo, ki je bilo dovolj zbadljivo.

Voditelji našega naroda v borbi za pravico in svobodo: Monsignor dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Tiskarne sv. Cirila.

Voditelji našega naroda v borbi za pravico in svobodo: Dr. Josip Hohnjec, prof. bogoslovja, predsednik Prosvetne zveze, narodni poslanec.

Gospodje so ga začudeno pogledali, zašepetali in predsednik se je oglasil mrzlo in trdo:

»Brat Ris! Premisli, kako govoriš! Te zadnje besede prekličil!«

»Nič ne prekličem! Sramota je to, če se z lažjo borimo proti Cerkvi. Doslej sem verjel vsem obdolžitvam in v tej veri sem se neusmiljeno boril proti Cerkvi. V samoti zadnjih tednov pa sem spoznal vaš peklenski obraz.«

Gospodje so se razburili; nekdo je zaklical ogorčeno:

»Ta človek je znorel!«

»Ne! Ampak k pameti sem prišel! Zato javljam, da izstopam iz vašega hudičevega društva.«

Po dvorani je završalo; predsednik je mignil vratarju, da zaklene duri.

»Brat Ris! Ali veš, kaj se ti lahko zgodi, če zapustiš naše društvo? Ali veš, da si izgubljen in boš prišel rablju v roke? Ali si pozabil naše dobrote?«

»Tu imate Judeževe groše!« in Ris je zagnal polno možnjo predsedniku v obraz.

»Še vrv mu dajte, da se bo obesil kakor Judež!«

Strašno razburjenje je nastalo. Ris je planil k vratom; vratarja, ki ga je hotel zadržati, je pograbil in treščil med druge; udaril je po kljuki, sunil z nogo in vrata so odhreščala.

»Držite ga!« so še klicali, toda Ris je bil že zunaj. Nihče ni prišel za njim, odšel je v gore in zopet svobodno zadihal.

Kam sedaj? Domov . . . Domov? O, dom je zanj zaprt. Kako bi mogel tako omadeževan pred mater?

Kmalu bodo zasledovalci za njim. Morda skrit morilec, ki so ga po-

Naši voditelji v borbi za narodno svobodo:
Evald Vračko, duh. svétnik in župn. v št. Ilju v Slov. gor., branitelj in varuh naše severne meje.

Marko Krajnc, oblastni odbornik, neumorni organizator mladega rodu v boju za narodne pravice.

slali iz »društva« za njim, da ga izza drevesa ubije . . . Morda orožniki . . . o, saj zdaj ga mogočni gospodje iz »društva« ne bodo več zakrivali!

Taval je po gorah in zasledil nekdanje roparske tovariše. Nekega poldne je nenadoma stal v njihovi votlini. Roparji so se spogledali, kakor da imajo težko vest.

»Dolgo te ni bilo«, je spregovoril Coro.

»Daleč sem hodil«, je rekel Ris in se usedel ter se zagledal čez morje, ki je spodaj sanjalo v svojih barvah.

Roparji so se radovedno zbrali in škilili na Cora; ta se je skrivaj ozrl na Risa, odkašljal se in dejal:

»Nam cveti posel in gre dobro, odkar sem jaz — poglavar . . .«

Pri teh besedah so se vsi pogledi zapičili v Risa, kakor da vsak hip pričakujejo, da bo planil po koncu, češ: poglavar sem jaz!

Toda nič se ni zgodilo. Ris je sanjavo gledal po morju in čez nekaj časa šele je odvrnil:

»Slišal sem že, da si zdaj ti, Coro, poglavar. Nisem prišel, da te stavim na odgovor. Ne, ne! Saj sem tudi iz »društva« v Suču izstopil.«

Vsi so se močno začudili. Coro, ki je bil vesel, da je Ris svojo odstavitev tako mirno sprejel, ga je vprašal:

»Kako to, da se odpoveduješ prostovoljno od poglavarstva nad našo četo? In da si iz »društva« izstopil?«

»O tem ne morem govoriti. Začel bom novo življenje in bom živel kot lovec v divjih planinah.«

»Toda vedno nam boš ljub gost, kadar prideš«, se je vmešal Toro.

»Le eno prošnjo imam, prej ko odidem: Premislite, kako minljivo je življenje in kako kmalu bomo pred božjim sodnim stolom!«

Zdaj so roparji kar zazijala. Najprej je prišel Coro k sebi in se je strahovito zakrohotal, z njim tudi drugi.

»Čudovito! Torej si postal klerikalec! — Robo, prinesi vina! Ris, napij se!«

Prej kdaj bi bil Ris vzrožil, če se bi mu rogali; zdaj je njihov zasmeh mirno požrl in vstal.

Od severa so zagledali ladjo. Coro je pogledal skozi daljnogled in še rekel:

»Torej, Ris! Nas čaka menda zopet delo. Ali imaš še kako željo?«

»Da, še eno! Če vam pride kdaj kak duhovnik v pest, ga pustite na miru!«

Toda zdaj so se Coru nabrekle žile na vratu, z ust se mu je zapenilo:

»Vraga! tega pa ne! Prisegel sem, da bom prvega farja, ki ga v kremp-lje dobim, k r i ž a l.«

»Jaz pa ti bom kroglo pognal v glavo, ti zverina!« je zarohnel Ris. Hipoma se je izpremenil. Kakor nekdam, so mu švigali bliski neukročene jeze iz oči. S pestjo je stisnil puško in dejal: »Še sem tu! Vsakega duhovnika bom vzel v varstvo. Gorjé vam, če se katerega dotaknete!« S temi besedami je zagnal kupico, ki mu jo je bil dal Robo, da se je razdrobila na tleh.

Dva roparja sta prišla v tem in javila Coru, da se ladja spodaj približuje; najbrž je kaj pokvarjena in bo prišla k obrežju, da jo popravijo. Ne da se bi še kaj zmenili za Risa, so pograbili roparji za orožje in odhiteli po skaloviti stezi k morju.

Ris je vedel, kaj čaka mornarje. Na robu skale je slonel in z daljnogledom motril ladjo. Posebno pokvarjena ni mogla biti, saj je precej hitro

Franjo Žebot, narodni poslanec, najizrazitejši predstavnik zmagovite fantovske organizacije, ki je vzgojila naše najboljše in najzavednejše gospodarje.

Trezika Šketa v Orli vasi, navdušena delavka v dekliškem gibanju, posebno za majniško deklaracijo.

Marija Drev, poročena Privšek v Arji vasi pri Petrovčah, dolgoletna predsednica D. Z., prvoboriteljica za majniško deklaracijo in voditeljica dekl. gibanja v Sav. dol. pred svetovno vojno in med njo.

Marija Tomažič, vzorna delavka v D. Z. pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Dekliške zveze so znova oživele in upamo, da se bo z njimi tudi »Naš dom« razmahnil. Poglejte seznam v današnji številki! Tiste župnije, kjer so dekleta vneta, imajo tudi naročnikov Našega doma prav mnogo.

plula; vendar pa je hotela k obrežju. Zdajci je Ris tudi videl, kako so roparji prispeli k morju in se poskrili za skale.

Znova je pogledal z daljnogledom na ladjo, ki se je vedno bolj bližala. Na krovu je stal kapitan, ki je prav tako premostrival skozi daljnogled obrežje in gore; zdajci je odkril Risa.

Ris je poznal znamenja, ki si jih dajajo ladje. Zavihtel je puško in dal kapitanu znamenje: »Nevarnost!« — in takoj nato: »Roparji!!«

Kapitan mu je odmahal znamenje: »Hvala!« in Ris je z veseljem opazil, da se je ladja naglo zasukala in obrnila nazaj v morje.

To je bilo prvo dobro delo Risovo, s katerim je rešil ljudem življenje. Toda videl je tudi, da so se roparji v divji jezi obrnili gor k njemu in drveli nadenj; opazili so Risova znamenja. Ko so pripihali na vrh, Risa ni bilo več nikjer . . .

Pater Anton gre na spoved.

Sveti postni čas se je bližal. V frančiškanskem samostanu v Guadalajari so bili menihi zbrani in sivi gvardijan jim je odločeval kraje, kamor bodo šli pridigovat. Vsi kraji so bili že razdeljeni, le za majhno vas ob morju, za Costa Negro, je še bilo treba pridigarja.

Costa Negro! Nevaren kraj je to bil, ker se je zadnje čase ondi potepala Risova četa, ropala in morila in napadala celo ladje. Ali sploh kaže, da bi poslal tudi tja patra? je premišljeval gvardijan.

»Mene pošlji, oče; prosim te«, se je javil mladi pater Anton.

»Ti, sinko? Ali veš, kako nevaren je ta kraj? Kaj te žene tja?«

»Oče! Rad bi trpel, za brata . . . za Matea!«

»Za Matea . . .« je tiho ponovil gvardijan in gledal skozi okno. Strašne reči je čul o Mateu; moj Bog, saj ni mogoče — — »Kaj si čul o Mateu?«

»Nič, oče! Ne vem ne, kje je, ne, kaj počne. Toda strašno slutnjo imam. In rad bi ga rešil. Oče, našel ga bom! Če pa ne, bom trpel zanj in molil; Bog mu bo gotovo milostljiv.«

»Še patra Jožefa se spomni! Prav isti roparji, ki so njega umorili, so zdaj pri Costa Negro. Kaj, če te ujamejo?«

»Oče, Zveličarja bi jim oznanjeval in srečen bi bil, če bi smel preletiti mučeniško kri kakor pater Jožef.« —

Tako je odšel pater Anton v Costa Negro; gvardijan pa je imel solze v očeh, ko je gledal za njim . . .

V Costa Negro je bila mala cerkvena vsakokrat polna, kadar je pridigoval ognjeviti pater Anton. Od vseh strani so prihajali ribiči, da po dolgem zopet čujejo besedo božjo.

V pomorski gostilnici pa so se zbirali taki, ki so patra zasmehovali. Žganje in kvartanje jim je bilo ljubše kot beseda božja. Nekdo z zaraščeno grbo je sedel pri njih. Poslušal je surovim šalam in se z njimi smejal patru. Nihče ni poznal grbavca. Nihče ni videl njegovih oči, ki so zločinsko prežale. Ko je slišal dovolj, je odšel in stopal po cesti.

Na obrežju ni bilo nikočar. Le tako daleč, kjer so skale molele v morje, je hodil nekdo čisto sam. Bil je pater Anton, ki je molil brevir. Sreča je bila; jutri je bil veliki četrtek, ko je imel zadnjo misijonski pridigo. Tu ob morju se je pripravljaj nanjo in morje je pelo pesem večnosti.

Pater je dvignil oči; pred njim je stal grbavec in se mu zasmilil.

»Hvaljen Jezus!« je pozdravil grbavec in se nerodno odkril.

»Na veke. Amen«, je odgovoril pater.

»Ali so oni — pater Anton?«

»Da, prijatelj! Kaj pa bi bilo?«

»Prosim, prečastiti! Moj prijatelj je hudo bolan. Gori v gorah leži. Toda umreti ne more, ker še svojih računov z Bogom ni sklenil.«

»Bog je usmiljen«, je tolažil pater.

»To pravi tudi moj prijatelj. Čul je, da je prišel duhovnik v Costa Negro in me prisrčno prosil, da mu grem ponj.«

»Ali je zelo bolan?«

»Da, prečastiti! Umrli bo. Ali bi mogli k njemu?«

»Rad! Kako daleč je tja?«

»Eno uro. Spremil vas bom spet nazaj.«

»Dobro. Šel bom takoj. Jutri je veliki četrtek in mu bom prinesel sv. obhajilo. Ali še bo mogoče?«

»Še že; nekaj dni bo še že živel. Posebno še, ko bo imel dušni mir.«

»Kaj pa vi?« se je smehljajal pater.

»O, tudi jaz bom napravil v svoji duši red, čim boste prijatelja spovedali.«

»No, kar pojdiva!«

Pater Anton je bil srečen, da je lahko šel na pot za izgubljeno ovčico. Pot ju je vodila nekaj časa ob morju; le tu pa tam sta srečala kakega ribiča, pozneje nikočar več. Več ko uro sta že hodila, ko je zavila pot v gore. Grbavec je postal molčeč. Težka je bila pot navzgor; toda kaj vse bi storil dobri Pastir, da bi našel izgubljeno ovčico . . .

Za skalo sta zavila in prispela na vrh. Krasen je bil pogled na morje in še celo zvonik iz Costa Negro ju je pozdravljaj. V ozadju se je odprla votlina v skalo in tja je pokazal grbavec:

»Tu sva« — kakor zasmeh je zadonelo — »v tej votlini leži moj prijatelj.«

Pater je stopil k vhodu. V tem hipu ga je nekdo sunil v hrbet, da je padel na obraz. Peklenski krohot se je razlegel po votlini: pater Anton je bil med Risovimi roparji . . .

»Ho-ho, torej vendar enega! Robo, to ti je mojstersko delo!« se je smejal Coro. »Pij, bratec, pij!«

Roparji so bili od prvega do zadnjega pijani.

»K bolniku so me klicali«, je rekel s plaho slutnjo pater.

Neusmiljen smeh mu je bil za odgovor.

»Ti si bolnik, far prokleti!« je kričal Coro. »Tebe bo vzel vrag! To bo maščevanje za Kida, Soba, Osa in vse, ki so ubiti izmed nas. Pokoro boš delal!«

»Pokoro bo delal!« so rjuli pijani razbojniki in mu zvezali roke na hrbtu.

Veliki petek.

Kakor preganjana zver je taval Ris po planinah. Neki večer je prišel v Guadalajaro in ne da bi vedel, kdaj — je stopil v mračno cerkev, kjer je imel pater Ambrož ravno postno pridigo. Čudno milo mu je trkala beseda božja na srce in ni mogel drugače: odšel je in se bridko razjokal.

Davno že so se bili verniki razšli, ko je vzdramila Risa iz samotnih misli prijazna beseda patra Ambroža. Nagovoril je zamišljenega Risa in stopil z njim po tihii ulici. Vprašal ga je, če je bil tudi pri pridigi, in ko mu je Ris pritrdil, je bil pater prepričan, da govori z dobrim, pobožnim možem. Potožil mu je, kako se nasprotniki Cerkve zopet dvigajo, da pa je vendar ljudstvo še vedno zvesto svoji veri. Kako marljivo hodijo k postnim pridigam! Celó iz zapuščenega Costa Negro je slišal, kako številno prihajajo ribiči k misijonskim pridigam patra Antona.

Costa Negro? Kaj je bilo Risu, da je postal nemiren?

»Ali v Costa Negro pridiguje pater Anton?« je razburjeno vprašal Ris.

»Mar ga poznate?«

»Ne, ne poznam patra. Ampak zdi se mi, da mu v Costa Negro preti strašna nevarnost.«

»Gotovo mislite na Risove roparje, ki so baje tam blizu?«

»Poznam jih, gospod pater. Poznam in vem, kaj grozi patru.«

Pater Ambrož se je čudil neznancu, da je tako razburjen.

»Gospod pater! Moram tja! Moram ga posvariti ali rešiti, če so ga že ulovili. Molite zanj — in tudi zame, nesrečnika.« To je rekel Ris in od-dirjal. Pater Ambrož je od začudenja obstal; potem je vzel rožni venec in molil za neznanca . . . —

Medtem so v Costa Negro zaman iskali patra; nazadnje so si mislili, da je morda ob morju kje zasanjal in padel v vodo. Tem bolj so se zavzeli, ko je na veliki petek pritekkel ves zasopel in goreč neki tujec, ki je vprašal za patrom Antonom. Čisto pobledel je, ko je izvedel, da je pater izginil. Toda le za hip je obstal onemogel; takoj nato mu je udarila kri v

glavo, divje so mu zaplamtele oči, zgrabil je puško in se obrnil proti skalovju. Vaščani so stiskali in majali glave.

Komaj pa je odhitel ta čudni tujec, sta prišla dva druga: prvi belec, drugi Indijanec. Nista vprašala za patrom, temveč za onim tujcem, ki je bil pred njima, in še za skrivališče Risovih roparjev. Ko so jima pokazali pot, sta šla, kot da gori za njima. Ljudje so kar zijali za neznanimi tujci.

»Tokrat nama Ris ne bo ušel«, je dejal Zagorec Mojadu, ko sta prišla iz mesteca.

»Čudim se, da hoče gospod ravno danes ujeti Risa. Ali ni danes veliki petek, ko je bil naš Zveličar na križ pribit?«

»Grozno slutnjo imam«, je odgovoril Džon Mojadu in dirjal dalje. Ko se je odprlo planinsko skalovje pred njunimi očmi, je pogledal Džon skozi daljnogled in spoznal — Risa.

»Tretjič ga srečam . . . Tokrat se bova pogovoril!«

— — —

Strašno je trpel pater Anton. Z vso peklensko hudobijo so ga mučili razbojniki: kakor Kristusa so ga slekli in bičali; kakor Kristusa so ga kronali s trnjevo krono in mu ogrnili raztrgan plašč v zasmeh. Pater Anton je trpel in molil: »Gospod, odpusti jim! Saj ne vedo, kaj delajo.«

Coro je bil prisegel, da bo prvega farja, ki ga ujame, križal. Res so roparji zbijali križ in pripravljali patru poslednjo, najstrašnejšo muko.

Ko so zbili križ, so privlekli okrvavljenega patra; zagrmela so kladi — — in potem je visel pater Anton kakor Jagnje božje na križu med nebom in zemljo . . . Strašna je bila slika: kakor slika križane Cerkve božje.

Solnce je zahajalo s krvavo zarjo za morje; pater je še živel in s krvavimi ustnami šepetal zadnjo molitev.

Coro in tovariši so bili peklenski. Bili so popolnoma pijani in so plesali in rjovelj okoli križa; bili so hujski kot Judje pod križem.

Tedaj je prišel nekdo izza skale. Prepozno!!

Pijani roparji niso videli, kako je izza skale strmel njihov poglavar Ris in si z roko rul lase.

Ali nato je prišel sodnji dan zanje. Počil je strel in za njim drugi: Coro in Robo sta padla pod križ, iz čela jima je curljala kri na pijane oči. Tretji, četrti strel je počil: zopet sta padla dva. Drugi so začeli bežati; pijani so treščili po skalovju in se ubili vsi; niti eden ni ušel. Vsa roparska tolpa je bila uničena.

Ris je stopil pod križ. Še ni slutil onega strašnega, kar ga je čakalo. Pogledal je gor na mučenika, kako bi mu še mogel pomagati. Ali je še živ? Obraz mu je ves umazan in krvav, da ga ne bi bilo mogoče prepoznati.

Tedaj! Risu se zdi, da mu je srce obstalo. S križa začuje tih, umirajoč glas:

»Mateo!«

»Moj Bog! Bog! Ali — ni to glas — mojega — brata?!«

»Mateo — žejen sem!«

»Anton! Brat!!« To je bil krik, strašen in grozen, kakor ga skalovite planine in morje nikoli še niso slišali.

»Anton! Brat! Tako te zopet najdem?«

Ubogi mož z razmesarjeno dušo se je vrgel na tla, od bolečine je bil z glavo po skali, objel križ in se glasno razjokal.

»Tako delaš pokoro — pokoro za — Risa!«

»Mateo«, je prihajalo čisto slabo s križa, »Mateo, vedel sem to. Rad darujem življenje zate.«

»Mateo, vrni se na srce Zveličarjevo!«

Ris se je obupno oziral: kdo bi mu pomagal, sneti brata s križa? Vrgel se je na tla in s prsti ril, da mu je tekla kri in se pomešala z bratovo krvjo.

Tedaj sta prispela Zagorec in Mojado izza skale. Z grozo sta zagledala strašno sliko. Spoznala sta v Risu brata križanega patra. Z njuno pomočjo je uspelo, da so položili križ na tla. Iz roparske votline so prinesli orodje, da so izpipali velike, rjave žeblice. Toda bilo je prepozno; pater Anton je kmalu nato izdihnil na rokah svojega brata Matea.

Konec.

Leta so minula. Prišli so novi sovražniki krščanstva, z njimi novi mučeniki.

V dolini Kjapas pa živi samotni spokornik; neizmerno dobrega je storil Indijancem. Stara Tašira ga je spoznala; Tašira ve, da je spokornik oni romar, ki ji je podaril podobico. V največji časti ji je bila podobica tudi takrat, ko so rekli, da oni romar ni bil nihče drugi kot Ris. Pač se je mnogo spremenil. Takrat je imel črne lase; zdaj so mu beli. Seveda, Tašira ne ve, da so mu v tisti uri pod bratovim križem postali čisto beli.

V isti votlini živi kot prejšnji spokornik, ki ga je škof zopet postavil za duhovnika. Srce pa mu je v tihi grobnici frančiškanskega samostana v Guadalajari, kjer čaka rajni Anton na častljivo vstajenje.

Gospodična Elen je pri Sonorovih; tam je tudi Acena kot oskrbnica. O Goldeni ni ne duha, ne sluha.

Džon Zagorec je še marsikaj doživel. Ko pa so utihnil topovi svetovne vojne in je vstala mlada Jugoslavija, se mu je stožilo po lepih štajerskih in hrvatskih goricah. Prišel je v domači kraj in si kupil lep vinograd. Tam živi mirno starost in pestuje otroke svoje sestre Neže, ki kar zijajo, kadar jim »stric Džon« pripoveduje svoje ameriške doživljaje.

STRIC PETER POD VAŠKO LIPO.

Fant od Sv. Florjana pri Rogatcu: Dobra vinska kapljica človeka razburi, da je dostikrat preveč na vse načine. Taki smo mi agitatorji! Božič nam že skoraj pride, a tudi novo leto, da bi tudi bolj uspeh imelo, kakor je bilo do zdaj. Bog daj, da bo zanaprej za N. d. prišla tista številka, ker drugače nimamo kaj čitati. Korajžno se dvignimo iz svojega zapečka in hodimo od hiše do hiše, da si nabereмо naročnike za N. d., da bo celo leto izhajal enako velik, če ne, pa vedno godrnjate kakor sršeni v votlem drevesu. To vam povem vsem na vaša gluha ušesa! Ljubi bralci, če ravno nimate Našega doma, pa še velja kaka stara knjiga. Ni še dolgo, kar sem bral v Mohorjevem molitveniku prav lepo branje, kako je živela nekdanja sveta družina. Ali, žalibog, kako je danes! Med sv. mašo v krčmi sedi pa svoj štamperl žganja pije, potem pa gre pred cerkvena vrata čakati, kedaj bo konec. Žalostno je tudi, če na sedmini take govorijo, da jih ni mogoče zapisati. Starši, le primite svoje otroke za vajeti! Pridno si naročajte Naš dom, da ga bo imela vsaka hiša! — Framšek Josip. — Ljubi stric Peter! Prvo-krat hočem tudi jaz nekaj povedati o modernih dekletih. Prav lepo je, če se dekleta malo modernizirajo, a vse pa ni treba, naj si naroče vsaka (kakor tudi vsak fant) Naš dom, namesto da bi hodile vsakih 14 dni k brivcu in si pustile lase kravžljati in te lepe kite

odrezati za bubikopf. Orli in Orlice si tudi naj naročijo Naš dom; jaz sem tudi Orel. Bog živil Joško iz Velke pri M. Snežni. — Preljubi stric Peter! Naš dom mi zelo ugaja, a kaj, da ga je vedno premalo ter bi najraje videl, da bi mi pismonoša prinesel že drugo številko. Zelo me žalosti, ker slutim, da je v naši komendski fari malo naročnikov N. d. Silno želim, da bi bilo v prihodnjem letu toliko naročnikov, da bi vedno imel N. d. 32 strani! Zato fantje in dekleta, agitirajmo od hiše do hiše za naš list, da bo v bodoče lepši in obširnejši! Pozdrav vsem fantom in dekletom in želim vesele in srečne božične in novoletne praznike! Orel iz Komende. (Bog Te usliši, dragi fant. Res je v Komendi in okolici zelo, zelo malo naročnikov. Le oglasi se spet!) — P r e d r a g i b r a t j e i n s e s t r e v n e o d r e š e n i d o m o v i n i. Deset let je preteklo, odkar so minuli dnevi grozne svetovne vojne, a vsakemu se še tako rekoč sanja, kakor da bi se vse to godilo šele predlani. Ali je tudi vam tako kratka ta doba, ker deset let ste že kot sužnji, deset let trpite zavoljo slovenskega jezika, deset let se zaman ozirate in hrepenite po osvoboditvi; jaz mislim, da vam je to že cela dolga večnost. Vsikdar se porosi moje oko, ko pomislimo na vse brezkončno trpljenje. Zasij že enkrat beli dan, zasij zvezda osvobojenja, da se bomo združili bratje in sestre skupaj v jugoslovansko državo! Upajmo, da bo prišla doba osvobojenja, prosimo pomoči našega nebeškega Kralja, vladarja vseh vladarjev, da nas združi vse skupaj! Pišite tudi kaj v Naš dom, ker vaši dopisi so mi zelo ljubi. Iz srca pozdravim vse neodrešene brate in sestre. Oj sijaj, sijaj solnce milo, na ljube domovine krilo, obličje jasni jej temno, in krasi s cvetjem jo ljubo. Fant iz Vurberga. — Iz Slavonije: Pretekle mesece smo se pogovarjali o modi. Vprašam vas, ali vam ugaja družbenica Marijina, ki bi bila v bubikopf modi? Marija je nosila dolge lase; neka dekleta pa se menda že sramujejo dolgih las. Ferdinand. — Z a f r a k e l j ž g a n j a — s o d v i n a. Kadarkoli čitam v Našem domu svarila fantov, da se ogibljimo alkohola, mi pride na misel dogodek, ki sem mu bil sam priča. Bilo je tam v krasni, vinorodni Vipavi. Noč se je le počasi umikala, vršil sem službo, iz daljave je udarjal ropot voznikov. Mimo pritrapija prvi voz obložen s dvema velikima sodoma novega, slovitega Vipavčana. Pred malo žganjarno se voz ustavi, voznik pa stopi na frakelj žganega. Zopet ropot, glej še drugi voz! Vozil je v čvrstem teku, radi teme pa ni opazil prvega voza na cesti. V zadnjem hipu voznik res nategne vajeti z vso močjo, toda bilo je prepozno. Štanga drugega voza trči in prodre dno sodu na prvem vozu, drago vino švigne iz sode, kanal ob strani ceste pa je požiral zlahtno tekočino, kakor ob nevihti blatno vodo. Še preden sta možakarja prišla k sebi, bil je sod prazen. Ti zgubonosna zamena frakeljčka žganja za celi sod vina! P. Miklavec.

DEKLIŠKE GREDICE.

Urejuje predsednica D. Z. M. Štupca.

Marica iz Ljubljane: Nezadovoljna si z mojimi izvajanji o ostriženih laseh in kratkih krilih. Sledeče v pojasnilo. Dekliška glava s kratkimi lasmi ni ženska glava, ni deklška. Dolgi, lepi lasje niso navada, so dar božji. Saj se ostrižena glava pravilno imenuje »Bubikopf« — Bubi je fant. Deviško-žensko čutečemu dekletu je žrtev, odreči se lepim lasem. »Moda« je tista boginja modernega poganstva, ki ji žrtvujejo mladenke deviški kras svoje glave, žene svoj najlepši nakit. Ne tajim, da nekaterim celo dobro pristojta ta fantovska glava, a da ni deklška, moraš le priznati. Dve dobrini pa le ima ta moda: prva, da se hitreje počeeš (to je koncesija lenobi, ki zjutraj nerada vstaja); druga, da frizerji več zaslužijo in to je res nekaj dobrega. A za plačevalko je tedenski davek. In kratka in prekratka krilca? Praviš, »da fante ne bo zavajalo v greh, če bodo videli lepe, zdrave noge, v solncu, v vodi okopano telo, čisto kožo, ki je čista, ker je zdrava, in da s čiste kože odseva čistost duše itd.« Kam te je zavedlo moderno čtivo, ljuba Marica!? Le si predstavi Marijo z Bubikopf; ali bi bila to le pa Marija? Marijo s kratko, temno kikelco? Z golimi nadlehti? Marija je pač imela najnežnejše in najčistejše telo, ki nikomur ni vzbujalo nizkih strasti, pa si moremo misliti, da bi šla Marija tako napol gola kakor hodijo naše mladenke in žene? Ideal krščanskega dekleta, krščanske žene — in za te piše Naš dom — pa ostane le še Marija. Obleka ima četverni namen: higijski (zdravstveni), moralni (nrvni), estetski (lepočutni) in socialni (družabni). Obleka varuje telo mraza in vročine. Dandanes tožijo že mladenke o revmatizmu v kolenih, ker so pač premalo oblečene. Nedavno sem slišala zdravniško predavanje o škodljivosti prozornih nogavic v mrzlem času, o posledicah visokih podpet in vroče kožuhovalne krogi vratu. Nekdaj je veljalo pravilo: imej glavo hladno, nože pa tople. Moški svet hodi še dandanes po tem pravilu, dekleta pa imajo klobuke notri do

oči, da jih komaj spoznaš; dozdevajo se mi, kakor da si zakrivajo oči od sramu zavoljo nesramne obleke. — Praviš: »Zaradi zdravja solncu, vodi, zraku.« Prosim, zakaj pa moški svet ne hodi gol do kolen, brez rokavov, z razgaljenimi prsi? Vsaj vojaki in zdravniki bi morali hoditi taki. Za besedico »zdravje« se skriva le premnogokrat koketerija, mesenost. Vprašaj odkritosrčnega mladeniča, resnega moža, kako učinkuje na možko dušo, če vidi tako napol oblečeno žensko bitje. Meso vzbuja mesenost, o tem ni prerekanja. Moderno poganstvo hoče zadušiti vso sramežljivost, o tem govore možje; sam sv. Oče toži nad to rano našega časa. Navajate izrek poganškega misleca Juvenala: »Zdrava duša v zdravem telesu.« Že na učiteljsku v Gradcu nam je ravnatelj, ki je bil izredno bistrega duha, a pohabljenega telesa, in ki smo ga nad vse druge cenili, pojasnil ta rek. Povedal nam je, da je potrvojen, zlorabljen in se v izvorniku glasi: »Prosimo bogove, naj bi zdrava duša bivala tudi v zdravem telesu.« Marica ljuba! Jaz sem imela nad 1000 učenk in gojenk, fantkov in mladeničev v vzgojo, pa mirno rečem, da me je skušnja poučila drugače. Tisti, ki so imeli najbolj negovano, rejeno in najzdravejše telo, niso bili tudi duševno najvišji, pač pa premnogokrat obratno. V duhu pregledam tudi svoje sovrstnice, tovarišice, znanke, nad 100 gotovo. In tudi niso tiste najzvestejše in najbolj osrečujoče žene, in ne najpridnejše, najboljše matere, ki so predvsem negovale lepoto telesa. Bolj ko je vladala v njih duševnost nad telesnostjo, lepši je bil značaj, bolj so osrečevale moža in deco. Pravite: »Solnce dušam! Solnce telesom! Dušam je solnce edinole Bog; človek, ki nosi Boga v srcu, to je ljubezen, pa tudi strah božji, tak človek je solnce svoji okolici, bodisi v družini, bodisi v družbi, bodisi v zabavi, ker je božje solnce v njem. »Solnce telesu!« Da, srečni so poklici, ki izvršujejo svoja opravila pod milim nebom, pod solnčecem. Da bi se le naša podeželska mladina tega vedno dovolj zavedala! Res ni brez trpljenja delo na njivah in travnikih in senožetih, na vrtovih in v goricah; pa vse težje je premnogokrat delo v zaprtih prostorih v trgovinah, uradih, po tovarnah; skrito pred solncem. To vpliva pogubno na telo in dušo. Zato pa beži ob nedeljah cela truma ljudi iz mest na gore in v naravo. Naravni ali moralni pomen obleke je ta, da pokrije revščino našega telesa in vse, kar je živalskega na njem, vse, kar vzbuja nizkotnost in vleče človeškega duha navzdol. Obleko moramo nositi kot kazen za greh (Eve). Bog je pa tako neizmerno dober oče tudi, ko kaznuje, da je dal človeku estetski čut, ki je še bolj razvit v ženski nego v moški duši. To je tisti čut za lepoto, smisel za to, kar je resnično lepo, ki ga najdemo celo pri najpridnejšem dekletu. Z obleko lahko izraža človek veličino in globino vse svoje duše. Kdor je površen, malomaren v duši, v značaju, je isto tudi v oblačilu. Žalost, veselje, ponižnost, napuh, zmernost, modrost in neumnost, vse lahko izražamo z obleko. Stari, omikani pogani so to dobro vedeli. Čim odličnejši je bil človek, tem več in tem lepših oblačil si je nadel, preden je stopil med ljudi. Sužnji, reveži, niso smeli biti popolnoma oblečeni. — Izrodki današnje mode so znak hiperkulture telesnosti — oboževanje mesa na škodo duševnosti. Nesramna moda je izraz suženjstva našega ženstva modernemu poganstvu. Socialni pomen obleke je dandanes zelo zabrisan, ker nimamo več strogih predpisov kakor nekdanj, ko so celo postave predpisovale različnim slojem stanu primerno obleko. Modro pa ravnajo dekleta in žene, ako se svojemu stanu primerno oblačijo. Kmetskemu dekletu vedno lepo pristojna kmetška obleka; zlasti pa bi bilo želeli več narodne noše na kmetih. Že kroj narodnih noš je prikladen kmetskemu delu. Pa to je težavna točka in vem, da imajo včasih starši boj z doraščajočimi dekleti, katere mika ta ali ona novost. Najbolj pa želim, da bi se obnovile in zopet udomačile narodne vezenine med našimi dekleti. — Barica iz V.: Vprašaj, zakaj nazivljejo Vašo predsednico včasih »gospa«, včasih »gospodična« in kaj je bolj prav? Ko sem službovala na drž. učiteljsku v Ljubljani, nam je dala vlada naslov »gospa«, da bo nekaj razlike med gojenkami (ki so bile že 15—20 letne gospodične) in vzgojiteljico. Nekateri so tudi mnenja, da je »gospa« nek časten naslov. Neko dekle mi je pa reklo, da se ji zdi še bolj častno »gospodična«, ker znači višji, to je deviški stan. Torej oboje je prav, in to je najlažje za vse, kaj ne? — Tinica iz G. Vprašaj, kako si naj tolmačiš »tri žreblje« v članku o Silv. Sardenku. Trije žrebli so tri kongregacije, oz. Marijini vrtci. Vsako soboto, ko so drugi bili prosti, je voditelj točno prihajal k pevskim vajam mladine in jo bodril, potem imel nagovor, nauk. Za tri kongregacije je trebalo žrtvovati tri večere vsak teden, pripravljati igrice, deklamacije, pisati kroniko, imenike itd. Če si pribit, si priklenjen, ne moreš hoditi na izprehode, čeprav si zelo potreben, da se odpočiješ. Kdor pozna ljubljansko meglo, ve, kako potrebni so izleti na Gorenjsko. A za izlete je treba prostega časa, in tega je žrtvoval naš pesnik povsem Marijinih čredicam, in to pristojevoljno iz ljubezni do duš, ki jih je odkupil Marijin Sin na križu — tudi s tremi žrebli.

(Urejuje France Modrinjak, bogoslovec, Maribor.)

Božična uganke.

Kako pridobim »Našemu domu« štiri nove naročnike?

Vsak, kdor jo reši pravilno, dobi Slomškovo sliko zastoj. Imena bomo objavili v januarski številki.

Rešitev uganke.

Skrit pregovor: Jemlji črke iz besed po vrsti, dobiš: Ni vse za vse! Dve črkovnici: I. Črna zemlja trd čuvaj, — nikdar več ne da nazaj, — kar so vzele nje moči, — mrtvo v njej leži. Fran L (evstik).

II. Besede so: Vidra, korec, Drava, fižol, rebro, slana. — **Dražba.**

Čaroben lik: Lok, hripa, mesto, peč. — **Dom in svet.**

Paznica: Začni levo zgoraj in beri v obliki prekotnice, dobiš: V tvojem srcu Bog prebiva, — dokler čisto vest imaš; — božja roka te zakriva, — da se v hudo ne podaš.

Dve posetnici: Ključavničarski pomočnik, krojaški pomočnik.

Spomenik: Ključ sta datuma rojstva in smrti: Pomnik postavimo mu tak, — da slednji skuša biti mu enak.

Črkovnica: Besede so: S, kíp, palma, slavček, kočijaž, senca, »Glasnik«, vrata, februar, godec, Benetke, Holandija, bukev, zrakoplov. — **Silvin Sardenko**

Ugankar kramlja.

Marija Cobelj. Ko bi France iz Središča vedel, da si njegove uganke lastiš za svoje, bi Te gotovo za ušesa. Pa jaz mu tega ne bom povedal, Ti pa glej, da se poboljšaš in se postaviš na lastne noge. Ali Ti je znana zgodba o sraki in pavovem perju? Hriberski. Svoj čas si že poslal boljše uganke. Kaj praviš k temu? Franc Kramar. Zastavico dobi moj naslednik in če ne bo strožji sodnik od mene, bo zagledala luč belega dne. Če pa bo imel večji koš, pa ni izključeno, da tudi tvoja »zastavica« najde v njem mir in pokoj. Joško Podhribski. Zdi se mi, da imaš nekaj ugankarske soli v glavi. Toda vse še ni kleno zrno, ampak je še nekaj plev zraven. Še se potrudil! Marija Praprotnik. Tončka iz Poljčan in Malika Mirt Ti gresta po glavil? No, menda se ne bosta prevzeli, če povem, da ju občuduješ, ker vedno nekaj bereš o njiju. Pozdrave jim tudi pošiljaš! Hvala! (Saj se menda smem mesto Vaju zahvaliti, Tončka in Malika?!). Uganke pa le pošlji! Radoslava Šešerko. Ako Bog da, bo »Naš dom« srečno šel povečan v novo leto. Samo, da bi mu ostali vsi stari naročniki zvesti! Uganke pa bo treba prekovati. Ako bo sreča mila, prideta na vrsto prihodnje leto. Ako pa ne . . . Zalika Kuplen. Zelo, a skoraj preveč klaverno jadikuje Zalika v svojem pismu. Marsikaj je res, a vse zopet ni tako žalostno in polomljeno. Z ugankami pa menda nič ne bo. Tera, Velika Nedelja. Zdi se mi, da si že naročila »Krampusu«, da me odnese. Morda me res bo. Upam, da Ti bo kdo poročal. Uganke pa res niso težke za onega, ki jih ima rešene. Ali ni tako? Maks Osojnik. Ugank bo nekaj dobrih. Pošlji še! Jakob Čeh. Slika je premalo jasna, zato je ni mogoče objaviti. Tudi posetnica šepa in naj v miru počiva na dnu koša. Ivan Hudoklin. Nekaj bo! Vendar sumim, da ni vse zrastle na Tvojem zelniku: »Rač uganke«, »Zastavica«, . . . Dekle iz Laporja. Menda ne bo tako hudo z ugankami. Pijanec pa se spreobrne, ko se v jamo zvrne. In ne vem,

če se bom jaz prej poboljšal, ko bom dal slovo »Našemu domu« na pritisk raznih okoliščin, katere pa se pri nas ne povedo na glas. Ugankarskem klubu pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Zdi se mi, da sem nekoč dobil brezzično poročilo, da se v klubu pripravate za »stolčke« in seveda častna mesta. No, pa to so človeške slabosti, da hoče brat brata utopiti v žlici vode. Bilo bi res škoda, če teh »kreposti« ne bi bilo pri Sv. Lovrencu! Pa pojdemo k stvari! Sprejem! Mislim, da bi Jürekovo »boljšo polovico« že sprejeli (če bi jo imel), a Jüreka ne. Toda, da bo mir v hiši, le shranite oba in Bosna bo mirna. A le poboljšajte se! Tončka in Julka iz Poljčan. Najbolje bo, da Vama skupno odgovorjam. Razmere se morajo spremeniti. Boljša bodočnost mora priti, le obupati ne. On, ki za vse skrbi, nas ne bo pozabil. Julki bi povedal na uho, da sem zadnjič z g. Cenetom od »Orliča« govoril in je je vesel. Sestra Ljudmila piše v »Orliča«, zakaj ne bi tudi v »Naš dom«. Če se vidimo, pa ne vem. Morda! — Tončka pozdravlja Miciko Nunčič. Bark Matilda. S posetnico menda ne bo nič. Pošlji še kaj! Barika Miško. Kaj res Tvoja pomočnica spi spanje pravičnega?! Vzdrami jo vendar. Miklavž pa še se me menda niti s šibo ne bo spomnil. Če pa me »parkelj« odnese, menda res ne bo škode. »Rožmarin« in Jürek. Ali narobe? Ali: »Kopriva in Jürek?« Kako bi bilo bolje? Sliši se, da si Jürek boljšo polovico še išče. Kaj pravi »Rožmarin« k temu. Sicer pa bodi tako ali tako. Obisti bodo Vama že drugi preiskali. In takrat . . . Pazita, da ne bosta oba pijana. Upam, da bosta kmalu postala člana ugankarskega kluba. Glejta, da potem pristop dobro zalijeta v prisotnosti celega kluba z malinovcem in tisto stvarjo, o kateri se pravi: »Napijmo se iz studenca, živela abstenenca! Jura Pobižim m. Premalo si priden in Te g. »Žreb« ne mara. Poboljšaj se!

Zaključujem nekoliko prej ko sicer in sem se zato točno držal roka za prejem rešitev. Ako morda kak zamudnik ne najde sebe v listu, naj to upošteva. S tem pa je moja pot končana in želim, da ostanete ugankarji(ice) novemu ugankarja N. d. tudi zvesti(e). V slovo pa kličem: Bog živi vse ugankarje in ugankarice ter novega ugankarja »Našega doma« v bodočem letu!

Kako so reševali naši ugankarji? (Številke v oklepajih povedo, koliko ugank je posameznik rešil pravilno.) Ivan Hudoklin, Brusnice (4); Radoslav Šešerko, Ženik (6); Joško Podhrbnerski (6); Maks Osojnik, Črna pri Prevaljah (6); Neža Sajko, Imeno (7); Jakob Čeh, Oblaki (7); Josip Povše, Braslovče (7); Tera, Velika Nedelja (6); Jug Franjo, Studenci pri Mariboru (7); Zalika Kuplen, Maribor (5); Jož. Novak, Banovci (7); Ducman Štefan, Sv. Florjan (5); France iz Ksaverija (7); Marija Praprotnik, Vuzenica (6); Rudolf Građišnik, Žerjav (7); Franc Kramar, Poliane (3); Francka, Sp. Krapje (7); Nande Hrastnik, Sv. Jurij ob Taboru (7); Hriberski (6); Marija Cobelj in Antonija Skremka, Kapele (6); Janko iz Kroga (7); Kolšek Franjo, Braslovče (7); Ludvik Bergant, Sv. Lenart nad Škofjo Loko (6); Lašič Ivan, Godenici (5); Radnak Helena, Št. Janž na Vinski gori (5); Barika Miško, Vel. Nedelja (5); Bark Matilda, Šmihel (7); Urška iz Rečice (5); Julka z Poljčan (6,5); Frida Praprotnik, Vel. Nedelja (6); Kristina Mačkošek, Sv. Jedert (7); Dekle iz Laporja (6,5); Tončka iz Poljčan (6,5); Hočevar Josip, Grosuplje (6); J. Župnek, Dramlje (4); Franc Vajncerl, Vransko (7); Sv. Lovrenc v Slov. goricah: Orel z Rožne planine (7); Marija Šošterič (7), Alojz Bezjak (7), Anton Slodnjak (7), Micika Majerič (7); Branko Gomilski (7), »Rožmarin« (7), Jürek, pa ne Trapistov (0), Jura Pobižim (7).

Na gradso dobili: France iz Ksaverija; Janko iz Kroga; Marija Praprotnik, Vuzenica.

Našemu ugankarju.

Kako veder in živahen je bil njegov koticček! Kar kipelo je v njem od mladosti. Zdaj se poslavlja. Vemo, da žalujete vsi za njim; še bolj žalujemo mi pri uredništvu. Tudi nje-mu je težko, da zapušča svojo družino. Kajne da, France iz Središča? Toda čim bo spet mogel, se bo vrnil med svoje mlade ugankarje; kajne, da? S koliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo je delal! Zato tudi nihče ni želel toliko ljubezni kot on. Nikar »z Bogom!«, temveč: Na svidenje — čimprej! — Urednik.

Kdor je še kaj dolžan, naj poravna dolg!

NABOŽNI ČASOPIS

KRALJESTVO BOŽJE

je v dveh letih premagal vse ovire, s katerimi se mora boriti vsak novi list. Z veliko mislijo (idejo), ki jo širi, in z notranjo vrednostjo si je pridobil toliko vnetih prijateljev, da izhaja prenovljen ter povečan kot mesečnik.

V krogu sotrudnikov so najboljši slovenski nabožni pisatelji.

Ker je slovensko Apostolstvo sv. C. M. v mnogoterem oziru središče velikega svetovnega verskega gibanja in ima živahne zveze s katoliškim Zapadom in Vzhodom, zato bo razgled po katoliškem svetu in po krščanskem Vzhodu posebno mikaven in zanesljiv.

Naše prijatelje in čitatelje prosimo, naj širijo in priporočajo »Kraljestvo božje«, da bo doseglo vsako slovensko vas in vsako slovensko družino.

Oglejte si prvo številko novega letnika, ki je izšla 1. decembra.

Naroča se pri upravi lista »Kraljestvo božje«, Maribor, Koroščeva ulica 12. Naročnina 12 Din. — Uredništvo je v Ljubljani, Rožna ulica 11.

Kdor dobi 10 naročnikov in pošlje
vso naročnino, dobi en izvod zastoj.

Marijinim družbam!

Časopis „Kraljestvo božje“ zelo pospešuje češčenje Matere božje ter je velike važnosti za poživljanje verske zavesti in za prenovitev našega ljudstva v Kristusu. Zato vsem Marijinim družbam toplo priporočamo, naj smatrajo za svojo apostolsko dolžnost, da širijo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda in njega glasilo „Kraljestvo božje“.

Kanonik Franc Časl,
škofjski voditelj v lavantinski škofiji.

Kanonik dr. A. Merhar,
škofjski voditelj v ljubljanski škofiji.

Akademsko in srednješolsko dijaštvo

se je po lastnem nagibu vnelo za ciril-metodijsko idejo v zvezi z gibanjem za versko in občestveno prenovitev. Dijaki nas večkrat vprašujejo, kako naj delajo za to idejo. Na to vprašanje odgovarjamo: ACM in BCM hoče letos predvsem skrbeti, da se glasilo KB dvigne vsebinsko in tako razširi, da bo doseglo vsako slovensko družino. Letošnji letnik se z življenjepisom idealnega dijaka Pavla Šumana še posebe obrača na dijaštvo.

Ko so belgijski katoliški dijaki prevzeli izvršitev oporoke kardinala Merciera za krščanski Vzhod in za cerkveno edinstvo, so izjavili: Premoženja nimamo, imamo pa mladostni ogenj in idealizem, ki ga hočemo dati v službo te ideje, da za njo vnamemo vse sloje našega naroda. Slovenski dijaki in dijakinja! Z mladostnim ognjem sodelujte, da se glasilo ciril-metodijske ideje in verske obnove razširi v vse sloje našega naroda! Mesec december, dijaški praznik in božične počitnice porabite, da širite KB in mu pridobite kar največ naročnikov. Navodila in tiskovine dobite pri ACM v Ljubljani in pri BCM v Mariboru.

NABOŽNI ČASOPIS KRALJEŠTVO BOŽJE

je v dveh letih presegal vse ovire, katerimi se mora boriti vsak novi list. V veliko majo (idejo), ki jo širijo in razvijajo vrednostjo si je pridobil toliko zvestih prijateljev, da izhaja prenovljen ter povečan kol mesečnik.

V krogu sodelavnikov so najbožji slovenski nabožni pisatelji. Ker je slovensko Apostolstvo sv. C. M. v mnogoterem oziru srednje velikega svetovnega verskega gibanja in ima živahne zveze s katoliškimi župani in Vrhodom, zato bo razgled po katoliškem svetu in po krščanskem Vzhodu posebno mišljen in razširjen.

Naše prijatelje in čitatelje prosimo, naj širijo in pripravljajo "Kralještvo božje", da bo doseglo vsako slovensko vas in vsako slovensko družino.

Oglejte si prvo številko novega letnika, ki je izšla 1. decembra. Naroča se pri upravitelju "Kralještvo božje", Maribor, Korosceva ulica 12. Naročnina 12 Din. — Uredništvo je v Ljubljani, Rožna ulica 11.

Kdor dobi 10 naročnikov in pošlje
vso naročnino, dobi en izvod zastoj.

Marinim družbani

Časopis "Kralještvo božje" zato posreduje čestitice Matere božje, ker je velika važnost za poživljeno versko zavest in za preročitveno naučno izobraževanje v Kristianu. Zato vam Marinim družbam toplo priporočamo, naj pripravijo za svoje apostolske dolžnosti, da širijo Apostolstvo sv. C. M. in Matoda in njegva glasilo "Kralještvo božje".

Kanonik dr. A. Marhar
šolski svetnik v ljubljanski škofiji

Kanonik Franc Čuš
škofski svetnik v ljubljanski škofiji

Akademsko in srednješkolsko dijštvo

Je po lastnem namenu vsako in vsakršno dijštvo, ki je namenjeno za vzgojo in izobraževanje mladega človeka. Dijštvo naj vsebuje vse, kar je potrebno za njegovo duševno, telesno in duhovno izobraževanje. Vredno in za celovito izobraževanje, se izjavljajo: Slovenski akademski in srednješkolski dijštvo, ki so najbožji kralješki dijštvi, ki jih pripravljajo in izdajajo "Kralještvo božje".

Sv. Jurij ob Taboru: Jan Lovro 12, Bokal Marijan 12, Kržan Ana 6, Grašinar Franc 9, Ribič Antonija 6, Kovča Bernard 12, Kozar Poldica 12, Križnik Franc 12, Mastnak Valentin 12, Terglav Ivan 12, Marko Jože 12. — **Sv. Jurij v Slov. gor.:** Ferlič Marjana 6, Ploj Terezija 6, Šauperl Anton 12, Jež Jakob 6, Repa Ana 12, Vogrin Jožefa 6, Drašak Ludovik 12, Kraner Karl 12, Krajnc Alojz 9, Kikl Marija 9, Vogrin Minca 3, Kečič Marija 12, Berlič Franc 12, Petek Janez 12, Pušenjak Alojz 9, Puh Jakob 6, Rotman Jožef 9, Gonza Janez 12, Breznik Ivan 12, Lorber Ivana 6, Zunko Marija 6. — **Kamnica:** Pušnik Peter 12, Topler Jurij 10, Marksl Rudolf 12, Kat. izobraževalno društvo 20, Zunko Ignac 6, Čater Anton 20, Kranjc Rudolf 6, Gradišnik Tereza 12, Štandeker Antonija 12. — **Kapele pri Brezicah:** Ferlan Franc 6. — **Konjice:** Fjavž Ana 20, Keblič Anton 12, Mlaker Micika 12, Goričan Jožef 20, Grenkuš Alojz 6, Habjan Anton 12, Dic Lina 10, Krajnc Mimika 12, Krajnc Martin 12, Kropelj Anton 10, Pučnik Amalija 12, Čebular Karl 12, Obrul Janez 12, Padežnik Blaž 12, Toman Anton 12. — **Koprivnica:** Amon Anton 12, Gemšek Marija 10, Somonišek Jakob 16, Motoh Janez 20, Ocvirk Jožef 12, Cerjak Pepca 6, Pečnik Franc 12, Božiček Ana 3, Zvonar Jožef 6. — **Kostrivnica:** Umžah Jožko 12, Hernaus Liza 6, Kokolj Jurij 12, Šket Jožef 13, Strniša Rezika 10, Hribernik Nežika 12, Čebular Anton 10, Pepevnik Rozika 10, Kitak Jožef 10, Bratuša Jožefa 20, Pirš Marko 10, Ogrizek Berta 12, Ogrizek Jurij 10, Ogrizek Franc 12, Bohak Nežika 5, Kokolj Elizabeta 3, Covec Albin 10. — **Koze:** Klavžer Janez 12, Osojnik Amalija 6, Moškon Franc 12, Novak Alojz 6. — **Sv. Križ pri Mariboru:** Božnik Ivan 12, Pajtler Antonija 12, Leitgeb Malka 12, Potočnik Mihael 12, Kren Franc 12, Čepe Marija 12, Čepe Tilka 20, Šiker Marija 10, Gradišnik Anton 12, Mandel Marjeta 12. — **Sv. Križ na Slatini:** Karlin Pepca 20, Janžek Jurij 6, Janžek Vincenc 12, Krumpak Micka 20, Čeček Ivan 12, Ogrizek Ivan 10, Koštrun Ema 12, Korošec Franc 12. — **Sv. Kunigunda na Pohorju:** Hren Ignac 20, Gričnik Janez 10, Sadek Jožef 12, Esih Anton 12, Koprivnik Jurij 12, Petrič Franc 12. — **Sv. Lenart pri Veliki Nedelji:** Hergula Marija 6, Bednički Marija 12, Tušek Marjeta 12, Žuran Franc 12, Marinič Terezija 12, Kociper Jožef 12, Kukovec Ferdo 12, Janžekovič Marija 20, Plohl Jožef 12, Frančič Marija 6, Geč Marjeta 12, Gašparič Ana 12. — **Sv. Lenart v Slov. gor.:** Neuwirt Amalija 10, Šalamun Fr. 6, Habjanič Vinko 6, Šijanec Marija 10, Črešnovc Terezija 12, Čeh Alojz 12, Kostanjevec Gregor 12, Kramberger Franc 12, Kat. prosv. društvo Zarja 12, Irgolič Neža 6, Zavec Verona 6, Irgolič Ludovik 10, Vajngerl Josip 10, Fekonja Franc 12, Divjak Franc 9, Kaučič Genovefa 12, Sušnik Suzana 12, Perko Janez 12, Čapla Anton 12, Muršec Feliks 12, Purgaj Karl 12, Zelenko Franc 6, Breznik Ludovik 12, Tausič Antonija 6, Lešnik Franc 6, Ornik Ivan 9, Čuček Franc 10, Čuček Alojz 6, Kraner Franc 12. — **Ljubno:** Dežnik Anton 5, Ročnik Janez 12. — **Loče pri Poljčanah:** Godec Julia 12, Godec Marija 12, Kolar Štefan 6, Šmid Pepca 10, Ogulin Ivan 12, Novak Jakob 6, Pliberšek Julka 12, Marzidovšek Ana 5, Mestinšek Neža 12, Marguč Ivan 12, Krajnc Terezija 6, Korotaj K. 12, Ratej Jernej 10, Ambrož Martin 6, Habjan Terezija 12, Mataln Franc 12, Štefančič Ivan 6, Rupnik Alojz 6. — **Loka pri žusmu:** Uzmah Mici 10, Lipovšek Ignac 12, Kotnik Valentin 12, Zalokar Ivan 12, Uršič Karl 12. — **Sv. Lovrenc na Dravskem polju:** Brencl Ivan 10, Beranič Franc 12, Peršuh Anton 9, Peršuh Jakob 12, Valentin Ivan 12, Preložnik Janez 12, Galun Marija 9. — **Sv. Lovrenc v Slov. gor.:** Sinko Terezija 12, Rojht Janko 12, Naudauer Matija 12, Vojsk Ana 6, Janžekovič Katarina 12, Janžekovič Jožef 10, Šoštarič Jožef 12, Koser Franc 9, Berlak Josip 6, Slana Jožef 12, Horvat Anton 6, Kuhar Marija 12, Kukovec Janez 8, Kupčič Jožef 12, Štebih Anton 10, Cizerl Franc 6, Cizerl Ana 12, Novak Marija 6, Kat. prosvetno društvo 12, Majcen Janez 6, Marin Jakob 9, Čuš Jožef 12, Pučko Janez 12, Sok Marica 10. — **Luče:** Supin Leopold 12, Pečovnik Anton 12, Škribej Josip 12, Sedelšak Ivan 10.

Letno poročilo Prosvetnega društva pri Sv. Bolfenu v Slov. gor. Občni zbor 31. oktobra je podal ponovno poročilo o poslovnem delovanju in napredovanju našega Prosvetnega društva. Pohvalno se lahko izrazimo o precej živahnem delu naših članov. Prosveto in izobrazbo je širilo, kakor knjižica tako oder. S predstavo: »Mojstra Križnika božični večer«, zlasti pa z lepo narodno igro: »Miklova Zala« smo podali dokaz, o že precej dovršeni popolnosti naših mladih igralcev. Tudi knjižnica izkazuje napredek. Nastala je na 410 knjig. Mladina se je pridno poslužuje. Zapisnik beleži 457 izposojenih knjig. Sej je društvo imelo 7. Na njih se je večinoma obravnavalo o predlogih in okrožnicah Prosvetne zveze. Na tečajih PZ in njenem občnem zboru, smo bili številno zastopani. Blagajna izkazuje Din 2349,60 dohodkov in Din 1786,10 izdatkov. Novo izvoljeni odbor, ki pa je ostal stari, je usmeril korake na še živahnejše delovanje društva. Obstoji iz sledečih članov: Kurbos Ignac, predsednik, Toplak Franc, tajnik, Murko Janez, blagajnik in Murko Franc, knjižničar. Bivši knjižničar. Bog živi!

FRANC STRUPI V CELJU

Vam priporoča svojo

zelo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svetiljk, lepih okvirov, ogledal, raznovrstnih šip itd.

Prezema vsakršna steklarska dela

Najsolidnejše cene in točna postrežba

!! Na drobno !!
Na debelo !!

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vreli:
„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

 Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: MAJ — SEPTEMBER.

Cene zmerne. — V pred- in posezoni znaten popust.
Koncertira vojaška godba. — Radio. — Največja udobnost. — Prometne zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina